ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

Հունիսի 18-ից Գևորգյան Հոգևոր Ընծարանի հանդիսությանց դահլիճում տեղի ունեցավ 1997-98 թթ. ուսումնական տարվա փակման արարողությունը՝ Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի դիվանապետ Ս. Ներսես արքեպիսկոպոս Պողոսյանի նախագահությամբ:

Հանդիսությանը ներկա էին Մայր Աթոռի միաբանները, Գևորգյան Հոգևոր Ընծարանի դասախոսները, ողջ ուսանողությունը, ինչպես նաև բազմաթիվ հյուրեր: «Հայր մեր»-ից հետո, ավանդույթի համաձայն, հնչեցին Հայաստանի Հանրապետության հիմնը և Հոգևոր Ընծարանի քայլերգը՝ ղեկավարությամբ Ռ. Ծարբարյանի:

Հանդիսության մասնակիցներին օրհնության խոսք էր հղել Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը: Վեհափառ Հայրապետի խոսքն ընթերցեց Ընծարանի փոխտեսուչ հոգեշնորհ Ս. Բաբկեն արղ. Սալբիանը:

«ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԹՈՂԻԿՈՍ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՌԱՋԻՆԻ ԽՈՍՔԸ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐՋԱՆԻ ՓԱԿՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

15 Յունիս, 1998

Նիւ Եորք

Սիրելի Տեսուչ Հայր Սուրբ,

Ուսուցչական կազմի հոգեւորական եւ աշխարհական անդամներ,

Սպասաւորք բանին Աստուծոյ եւ դպրութեան հայոց,

եւ թանկագին սանուցք

Գեորգեան Հոգևոր Ընծարանի

Ա. Էջմիածին

Սիւս իր աւարտին է հասել 1997-1998 կրթական տարեշրջանը ԳԷՂՐԳԵԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆՈՒՄ: Այս տարի վրկուած եւ զգոււմ ինձ այն հոգելից մթնդորտից, որը ստեղծոււմ է ամէն տարի շրջանաւարտութեան հանդէսի առիթով: Բայց Նիւ Եորքի այս ժխորաձայն քաղաքում ես յսում եմ ձեր ձայները, ձեր տեղեկագիրները, ձեր արտասանութիւնները, երգերը, ուղերձները, որ հայկական սրնգի նման ջինջ հնչում են իմ ականջին:

Նախ փառք եւ գոհութիւն եւ տալիս Բարձրեալն եւ Ամենախնամ Աստուծոն, որ կարելի դարձրեց մեզ բոլորիս համար այս դպրոցական տարեշրջանը աւարտել անխռով եւ ատոք ու բարւօք արդիւնաւորութեամբ: Երբեք պիտի չմոռանաք, որ մեր կեանքի եւ գործի աղբիւրը Ի՛նչն է՝ Աստուած, եւ աղօթքը մեր հաղորդակցութեան կապն է Նրա հայրախնամ սիրոյն եւ հոգածութեան հետ:

Ընտրահարում եւ տեսուչ Հայր Սուրբին, տեսչութեան, ուսուցչական կապմի անդամներին, պաշտօնէութեանը, բարերարներուն, որոնք ոչինչ չինսայեցին անցնող տարուայ ընթացքում պտղայից արդիւնքներ ձեռք բերելու համար: Ես հաւատում եմ, որ ամենապակի գործը մարդկային կեանքում, դաստիարակութեան գործն է թէ՛ ուսուցողական եւ թէ՛ ինքնուսողական մակարդակների վրայ:

Ցանկանում եմ, որ երբ այժմ ամառային արձակուրդն է սկսում, այն չդառնայ ուսումնական աշխատանքից անջատման առիթ: Արձակուրդի ժամանակ շատ յաճախ մարդիկ շատ աւելի ինքնաշխատութեան են տալիս իրենք իրենց եւ յաջողութիւններ են ձեռք բերում գիտութեան եւ վարձագման ընագաւառներում:

Աղօթում եմ, որ Աստուած իր շնորհները առատօրէն հեղու ձեռ բոլորի վրայ: Ընտրիները ստանալը մի բան եւ շնորհները «արծարծելը» Ս. Պօղոս Առաքեալի բառով՝ ուրիշ բան է:

Թող Աստծու ամենատես Աչքը եւ ամենազօր Աջը հովանի եւ պահապան լինեն ձեր բոլորի եւ մեր հոգեւոր տան եւ օճախի՝ Գէորգեան Հոգեւոր Ճեմարանի եւ Մայր Աթոռի վրայ:

Հայրական սիրոյ ջերմ ողջունիւ եւ օրհնութեամբ
Աղօթարար՝

ԳԱՐԵԳՆ Ա
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ «ՄՅՈՅ»

Գևորգյան Հոգևոր Ընմարանի տարեկան Քաջվետվության ամփոփ ներկայացմամբ Քանդե եկավ տեսուչ հոգեշնորհ Տ. Հայկազուն ծ. վարդապետ Նաչարյանը՝ մախ ներկայացնելով վերաբացված Գևորգյան Հոգևոր Ընմարանում տարեսկզբից ի վեր կատարված աշխատանքներն ու վերափոխումները, կրթօջախի գործունեությունն ընդարձակելու ծրագրերը, ինչպես նաև դրանց իրականացման ուղիները: Հայր սուրբն ի մասնավորի, նշեց. «1997-98 թթ. տարեշրջանը Գևորգյան Հոգևոր Ընմարանի պատմության մեջ անմոռանալի է մնալու, որովհետև 80 տարի այս ջենքը հոգևոր իմաստով դատարկ մնալուց ետք վերջապես վերադարձվեց իր տերերին: 80 տարի ետք դարձյալ այս կառույցը լցվում է Քայ շարականների երգեցողությամբ, ինչպես կոմիտասի ժամանակ և Քայ հոգևոր գրականության արձագանքներով, ինչպես էր Գարեգին Հովսեփյանցի, Չորեքչյանի, Գալուստ Տեր-Մկրտչյանի և նրանց սերնդակիցների ժամանակ:

Լույս և խունկ նրանց Քիշատակին՝ բոլոր տեսուչներին, դասախոսներին, որոնք աշխատեցին դժվարին պայմաններում վառ պահել Լուսավորչի կանթեղը:

Իզուր չէր, որ 1997 թ. սեպտեմբերի 18-ին Քայ պետականության ավագանին, Քանախարանական և ակադեմիական գիտնականների ընտրանին եկել էին ներկա լինելու այս Քատատության վերաբացման Քանդիտությանը: Նրանք եկել էին Քարգելու Գևորգյան Ընմարանի երախտավորների Քիշատակը՝ ի Քարկե մաղթելով նաև նման Քաջողություններ այս նոր սերնդին:

Այս ամենը պարտավորեցնում է մեզ՝ տեսչությանը, դասախոսական կազմին, ինչպես նաև ուսանողությանը: Տա Աստված, որ մենք բոլորս էլ արժանի հետևողները լինենք Գևորգյան Ըմեարանի այն փառավոր սերնդի:

Վեհափառ Հայրապետն ինչպես նախկինում, այս տարի ևս գլխավորեց դասախոսական կազմը: Մեր խորին շնորհակալությունը Նորին Արքայությանը, որ հակառակ իր մտազբաղ և ծանրարեռ աշխատանքին, որքան առողջությունը մերեց, աշխատեց իր դասերն առաջ տանել մեծ սիրով և հոգատարությամբ: Այս սիրո արտահայտությունն է իր օրհնության խոսքը, որ ուղղել է մեզ: Կադրոսները Նորին Արքայության ապաքինման և շուտափույթ վերադարձին ի Մայր Աթոռ:

Ուսումնական տարում Ըմեարանում հոգեւոր բարձրագույն կրթություն էին ստանում 104 ուսանող, որոնցից 18-ն ավարտեց վերջին՝ 6-րդ լսարանը: Ինչպես նախորդ տարիներին, այս ուսումնական տարում ևս Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը գլխավորում էր հոգևորականներից և աշխարհականներից կազմված դասախոսական կազմը»: Այնուհետև տեսուչ Ռայր սուրբն իր խոսքը եզրափակեց հետևյալով. «Մենք աշխատելու ենք առաջ տանել մեր աշխատանքները՝ հույս ունենալով դրանց շնորհիվ տալ մեր եկեղեցուն կարգապահ, միիրյալ և ուսումնատենչ եկեղեցականներ: «Տէր, զքոյս ի քոյոց քեզ մատուցանենք»:

Յուրահատուկ ուշադրության արժանացավ ավարտական լսարանի սան Վազգեն կիսասարկավագ Քեսաբլյանի երախտիքի խոսքը ողջ ուսանողության անուսից՝ ուղղված ներկաներին և մասնավորապես ճեմարանակից կրտսեր եղբայրներին.

«Ըմեարանից հեռանալուց առաջ ուզում ենք վստահեցնել ձեզ, որ միևնույնն է, մենք մշտապես ձեր հանդեպ տածելու ենք մեր եղբայրական սերը, և ուր էլ որ լինենք, մշտապես մեր հոգու մեջ պահելու ենք ձեզ հետ անցկացրած ճեմարանական օրերի լավագույն հուշերը: Իսկ այս պահին մաղթում ենք ձեզ, որ դուք բարձր հաջողություններով կարողանաք պսակել ձեր առաջիկա ուսումնական տարեշրջանները և Աստծո կամքով մի գեղեցիկ օր արժանանաք ավարտական այս պահին»:

Ավանդույթի համաձայն՝ Ըմեարանի լավագույն ուսանողներին հանձնվեցին խրախուսական մրցանակներ գերաշնորհ Տ. Ներսես արքեպիսկոպոս Պոզապալյանի և գերաշնորհ Տ. Ծախե արքեպիսկոպոս Աճեմյանի կողմից՝ ուսման մեջ ցուցաբերած առաջադիմության և օրինակելի վարքի համար:

Ջեկույցներն ընդմիջվում էին ուսանողների և երգչախմբի ելույթներով:

Հանդիսության ավարտին Տ. Ներսես արքեպս. Պոզապալյանն օրհնեց ճեմարանի սաներին՝ նրանց պատգամելով լինել Հայ Առաքելական եկեղեցու արժանի սպասավորներ:

«Այս հարկի տակ գտնվում ենք, առաջին անգամ լինելով, որպես ամսվերջի հանդեսի մասնակիցներ, մտքով փոխադրվում ենք դեպի անցյալը. Կոմիտաս վարդապետ, Գարեգին Կաթողիկոս Հովսեփյանց, Գևորգ Զ Չորեքյան Կաթողիկոս, Օրմանյան, որ այստեղ դասավանդել է, և այն բոլոր լուսատու և լուսավոր դեմքերը, որոնք անցել են այս վայրից, մի անգամ ևս նրանց հետ մտքով հաղորդության մեջ ենք մտնում, մեր սրտերը հոգեպես պայծառանում են, երջանկանում, որովհետև նրանք էին հիմքը դնողը այս հոգևոր ուսումնական հաստատության, որ 80 տարի գերության շրջանին մեջ անցկացնելուց հետո՝

նորից ազատագրվեց, լույսի առջև նորից իր դոճերը քայցեց: Թեև այն տարիները, որոնք ազատագրվման տարիներ եղան այս հաստատության համար, նաև օգտակար դարձան հայ պատանուն մշակույթի աշխարհի և աշակերտության համար, քայց շենքը, որ կառուցվել է մի վեճ նպատակի համար, վերստին այդ վեճ նպատակին եկավ ծառայելու:

Մենք երջանիկ ենք, որ կյանքի հոլովույթն այնպիսի կերպով փոխվեց, որ կարողացանք մեր իդեալներին և երազներին հասնել, ազատության և անկախության շենքից ներս մտնել առանց արյունահեղության: Եվ սա ես համարում եմ մեծագույն հաղթանակը, հայ ժողովրդի հոգու քարձրության և հասկացողության, որ հայ ժողովուրդը կարողացավ իր կորցրած հոգևոր արժեքները վերագտնել, իր անկախության հետ, իր ազատության հետ, իր իմաստության ճամփով: Եվ սա շատ կարևոր է մեր կյանքի համար, որովհետև հայ ժողովուրդն անցյալ դարավերջից և այս դարի առաջին քառորդից սկսյալ՝ այնքան արյուն թափեց, որ կարծեցինք՝ արյունաքամ է եղած: Բայց փառք ենք տալիս Աստծուն, որ արյունաքամ չենք եղած, հայ հոգին փյունիկի պես իր մոխիրից վերստին ծնվեց, ոտքի կանգնեց և տեր դարձավ իր հողին, իր մշակույթին, իր հոգևոր արժեքներին, իր ավանդության, և ամեն ինչ, որ հայության նկարագրին հարիր էր, այս բոլորը վերստին ստացավ»:

Հանդիսությունն ավարտվեց Պահպանիչ և Տերունական աղթքներով:

Ինչպես նշված էր հայտագրում, հանդեսը նվիրված էր 20-րդ դարի քոլոր այն հոգևորականների հիշատակին, որոնք իրենց կյանքի գնով տեր և պաշտպան կանգնեցին Հայոց Եկեղեցուն՝ այն իբրև սրբազնագույն ավանդ պահելով գալիք սերունդների համար:

ԱՐԱՐԱՏ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ԳՍՓՈՅԱՆ